

Staatssecretaris akkoord 12-12-2025

Aan
Staatssecretaris P&I

nota

Aanbiedingsnota Monitoringsbrief Participatiewet 2024

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum
25-11-2025

Onze referentie

Opgesteld door

Bijlage(n)
0

Aanleiding

In het kader van de monitoring en evaluatie van de Participatiewet is toegezegd om de Tweede Kamer regelmatig te informeren over de belangrijkste cijfermatige ontwikkelingen rond de Participatiewet. Dit gebeurt met de jaarlijkse 'Monitoringsbrief Participatiewet'. In oktober 2024 is de laatste monitoringsbrief verstuurd. Deze nota presenteert de nieuwste versie van de monitoringsbrief met de laatste cijfermatige ontwikkelingen en enkele relevante onderzoeken.

Geadviseerd besluit

- Bij akkoord, graag brief ondertekenen en met bijlagen voor eind dit jaar nog richting de Tweede Kamer verzenden.¹

Kernpunten

- Met de monitoringsbrief wordt de meest recente versie van de Factsheet Participatiewet meegestuurd (Bijlage I). Hieruit blijkt dat er eind 2024 406 duizend mensen met een bijstandsuitkering waren. Dit is een lichte stijging ten opzichte van een jaar eerder (+1%). De toename treedt vooral op bij jongeren tot 27 jaar (+6,8%) en mensen met herkomst buiten Europa die buiten Nederland geboren zijn (+3,5%). Daarbij is sprake van overlap tussen deze twee groepen. Over de stijging van jongeren in de bijstand is voor de zomer al een Kamerbrief verzonden.
- Het aantal ingezette re-integratievoorzieningen steeg in 2024 tot ruim 264 duizend (+6%). Voor mensen met een arbeidsbeperking werden eind 2024 verschillende instrumenten meer ingezet dan eind 2023: loonkostensubsidie (+10%), jobcoach (+7%) en beschut werk (+13%).
- **In de monitoringsbrief wordt ingegaan op een onderzoek van Significant waarin een actueel beeld wordt geschetst van de gemeentelijke re-integratiedienstverlening. Er bestaan verschillen tussen gemeenten, bijvoorbeeld in uitvoeringsvorm, de indeling van doelgroepen en welke instrumenten worden aangeboden. Dit is een logisch gevolg van het decentrale karakter van de Participatiewet. Daarnaast blijkt dat niet iedereen die onder de Participatiewet valt geholpen wordt met een re-integratievoorziening en dat gemeenten keuzes (moeten) maken.** Gemeenten richten hun inzet vooral op groepen dicht bij de arbeidsmarkt. Ook is in het rapport de huidige kostprijs van klantmanagers en jobcoaches

¹ Afhankelijk van precieze verzendingsmoment worden (vooruit)verwijzingen nog aangepast.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Aanbiedingsnota Monitoringsbrief Participatiewet 2024

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 12-12-2025 07:59:56
Staatssecretaris akkoord 12-12-2025

 Nummer: 2 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

In de monitoringsbrief wordt ingegaan op een onderzoek van Significant waarin een actueel beeld wordt geschetst van de gemeentelijke re-integratiedienstverlening. Er bestaan verschillen tussen gemeenten, bijvoorbeeld in uitvoeringsvorm, de indeling van doelgroepen en welke instrumenten worden aangeboden. Dit is een logisch gevolg van het decentrale karakter van de Participatiewet. Daarnaast blijkt dat niet iedereen die onder de Participatiewet valt geholpen wordt met een re-integratievoorziening en dat gemeenten keuzes (moeten) maken.

onderzocht. Dit biedt inzichten voor de uitwerking van beleidsopties, bijvoorbeeld binnen Participatiewet in balans.

- De monitoringsbrief gaat in op een CBS-onderzoek naar de kwaliteit van gemeentelijke registraties in de Statistiek Re-integratie door Gemeenten (SRG). Verschillen tussen gemeenten in geregistreerde re-integratievoorzieningen blijken samen te hangen met achtergrondkenmerken, beleidskeuzes en uiteenlopende (statistische) interpretaties van wat als SRG-voorziening geldt. Samen met CBS worden op korte termijn enkele verduidelijkingen in de communicatie rondom de SRG doorgevoerd.
- **1** Daarnaast wordt kort ingegaan op een onderzoek naar kinderopvangtoeslag (KOT) voor ouders in de bijstand. De toepassing van het recht op KOT in de Participatiewet blijkt complex. Er bestaan interpretatieverschillen of ouders in de bijstand deelnemen aan een traject richting arbeidsinschakeling, waardoor de KOT soms ten onrechte niet wordt aangevraagd. SZW en VNG werken aan betere ondersteuning en informatie voor gemeenten, in samenwerking met Dienst Toeslagen en het Inlichtingenbureau.
- De monitoringsbrief beschrijft ook het Regioplan-onderzoek naar de gemeentelijke verordeningen binnen het Breed Offensief. De meeste gemeenten bleken de modelverordening van de VNG (in meer of mindere mate) te gebruiken, wat heeft bijgedragen aan meer uniformiteit in de uitvoering. De gemaakte keuzes blijken niet altijd in lijn met de wettelijke voorschriften. Ook communiceerden niet alle gemeenten uitgebreid richting belanghebbenden, terwijl dit de bekendheid van voorzieningen kan vergroten. Gemeenten hebben wel maatregelen genomen om uitvoerend professionals te ondersteunen, onder meer via intervisie en kennisdeling. Met VNG wordt nader in gesprek gegaan over de bevindingen uit dit rapport.
- Het laatste onderzoek in de monitoringsbrief betreft het SUWI-onderzoek van Zinziz naar niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers) met een arbeidsbeperking. Deze groep voelt zich vaak op zichzelf aangewezen en ervaart financiële onzekerheid, stress of afhankelijkheid van anderen. Gemeenten hebben over het algemeen weinig aandacht en beperkte middelen voor de doelgroep. Betere zichtbaarheid, bekendheid en doorverwijzing binnen het sociaal domein zijn daarom essentieel. Gemeenten hebben hierbij het voortrouw, met ondersteuning van koepelorganisaties en een signaalfunctie voor UWV.
- De monitoringsbrief geeft tot slot opvolging aan de toezegging aan het lid Richardson (VVD) om met UWV en gemeenten te kijken naar voorzieningen voor het toegankelijk maken van werkplekken. Hierbij wordt verwezen naar de reactie op motie De Kort die op 30 oktober 2025 aan de Kamer is gestuurd.
- In de vooruitblik wordt aangegeven dat het plan van aanpak voor de periodieke rapportage Bijstand & Participatie (gepland voor 2027) uiterlijk begin september 2026 met de Kamer wordt gedeeld. Komend jaar worden hiervoor al diverse onderzoeken uitgevoerd. Tot slot wordt de invoering van spoor 1 van Participatiewet in balans gemonitord. Eerste inzichten worden waar mogelijk meegenomen in de periodieke rapportage, conform de motie Ramsodit.

Datum
01-12-2025

Onze referentie
2025-

Nummer: 1

Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight

Datum: Onbepaald

Daarnaast wordt kort ingegaan op een onderzoek naar kinderopvangtoeslag (KOT) voor ouders in de bijstand. De toepassing van het recht op KOT in de Participatiewet blijkt complex. Er bestaan interpretatieverschillen of ouders in de bijstand deelnemen aan een traject richting arbeidsinschakeling, waardoor de KOT soms ten onrechte niet wordt aangevraagd. SZW en VNG werken aan betere ondersteuning en informatie voor gemeenten, in samenwerking met Dienst Toeslagen en het Inlichtingenbureau.